

СТАТИИ И СТУДИИ
ГСУ-ИФ, 108 (2025), 1, 168-200

ГОДИШНИК НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
ИСТОРИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТ
ТОМ 108, 2025

ОБРАЗЪТ НА БЪЛГАРИЯ НА ПАРИЖКАТА МИРНА
КОНФЕРЕНЦИЯ (29 ЮЛИ – 15 ОКТОМВРИ 1946 Г.)
ПРЕЗ ПОГЛЕДА НА ИСПАНСКИЯ ВЕСТНИК
„ЛА ВАНГУАРДИЯ ЕСПАНЬОЛА“

ДОЦ. Д-Р ГЕРГАНА АЛЕКСИЕВА

Исторически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Бул. „Цар Освободител“ № 15, София 1504, България

<https://orcid.org/0009-0006-2630-6894>

ggaleksiev@uni-sofia.bg

<https://doi.org/10.60053/GSU.IF.1.108.168-200>

Получено 2025-06-26; рецензирано 2025-07-05; прието 2025-07-07; публикувано онлайн 2025-11-25

Авторът(ите), 2025 г. Публикувано от Университетско издателство „Св. Климент Охридски“ от името на Историческия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Публикацията се предоставя под отворен достъп и се разпространява съгласно условията на лиценза [Creative Commons Attribution](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), позволяващ неограничено повторно използване, разпространение и възпроизвеждане, при условие че оригиналната статия е цитирана по подходящ начин.

Резюме: Настоящото изследване има за цел да проследи представянето на образа на България по време на Парижката мирна конференция (края на юли – средата на октомври 1946 г.) от испанския вестник „La Vanguardia Española“, който работи в условията на цензура, наложена от диктатурата на Франко, която в непосредственото минало е имала силни симпатии към победената хитлеристка Германия и негативни чувства към сталинския СССР. За вестника България е агресивна страна, силно зависима от Москва, която не заслужава значителни промени в границите си, най-вече в полза на Гърция.

Ключови думи: „La Vanguardia Española“, Мирна конференция от 1946 г., България.

* * *

Парижката мирна конференция е открита на 29 юли 1946 г. и продължава до 15 октомври същата година. Логично интересът към нея от страна на медиите е огромен. Испанската преса и в частност вестник „Ла Вангвардия Еспаньола“ също следят зорко какво се случва на този международен форум. Обект на особен интерес е Италия заради географската близост. Неговото отношение към България като към победена страна и вече намираща се под съветска опека е пречупено през призмата на франкистката диктатура. Испания и България именно през 1946 г. „замразяват“ своите дипломатически връзки. За Мадрид България вече е ясно позиционирана в сферата на влияние на Москва и това се отразява на написаното във вестника.

Още на 30 юли 1946 г., на страници 5. и 6., е публикуван репортаж за началото ѝ в статията: „Конференцията за мир беше открита вчера следобед в Париж“¹. В него се подчертават разликите между Великите сили в отношението им към победените държави. Също така са представени техните визия и цели. Констатира се следното: „От тази конференция не е лесно да излязат независими Румъния и България“. Категорично се подчертава зависимостта на София от Москва. На с. 6.² са открити трудностите при подготовката на конференцията и в този контекст е представена реч на Бидо. В нея България просто се изброява заедно с другите, което на този етап посочва липсата на специален интерес.

В същия ден е публикуван и редакторски коментар на кореспондента Фр. Лусиентес от Ню Йорк, озаглавен: „Песимизъм за конференцията в Париж“³. Той посочва: „... съставянето на договорите [...] ще бъде направено изключително от Четирите велики сили“; според него уважението към Атлантическата харта може да се окаже решаващо за „проектите на мирните договори, които Четирите велики сили предлагат на Италия, Унгария, Румъния и България“. България отново продължава да бъде само и единствено част от групата на победените държави, без да е отличена по какъвто и да било начин.

¹ La Conferencia de la Paz fue inaugurada ayer tarde en Paris. *La Vanguardia Española*, 30 de julio de 1946, num. 24 927, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/07/30/pagina-5/33094147/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

² *Op. cit.*, p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/07/30/pagina-6/33094147/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

³ LUCIENTES, Francisco. Pesimismo sobre la Conferencia de Paris. *Op. cit.*, p. 8. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/07/30/pagina-8/33094611/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

По-нататък, на с. 9., в рубриката: „Информация от чужбина“ е публикуван материал със заглавие: „Конференцията в Париж и други теми“⁴. Той споделя: „Настоящата конференция няма да се заеме с най-важния и трансцендентален проблем, който днес, както и 25 години по-рано, се изправя срещу мира по света: съдбата на Германия. Нейната работа ще засегне само договорите за мир с Италия, Румъния, България, Унгария и Финландия“. Отново в текста се подчертава разделението между държавите победителки, но не се открива нищо специфично за всяка една от победените и в частност за България.

На следващия ден (31 юли) първата информация за събития от чужбина е на с. 4., в статията „Официално публикуване на проектодоговорите за мир с Италия, Румъния, България и Унгария“⁵. Тя започва с подробно описание на договора с Италия. В много по-краткия текст „Румънският, българският и унгарският проект“ става дума за договорите с останалите победени държави, като са представени основните клаузи на бъдещите споразумения според резюме на „Агенция Юнайтед Прес“. На второ място е България със следната информация: „Армия от 55 000 души плюс 1800 за противовъздушна отбрана“. Очевидно българският военен капацитет е от особена важност в рамките на текущата напрегната международна ситуация. Позовавайки се на испанската телеграфна агенция ЕФЕ, вестникът посочва: „Румъния предава на България Добруджа“ и че: „България се връща към границите от 1 януари 1941 г. и що се отнася до спора с Гърция, конференцията ще се произнесе по него“. Запазването на Южна Добруджа от България се приема за несправедлив акт, а българо-гръцките проблеми от този момент ще се превърнат в основна тема, която ще бъде следена и отразявана внимателно.

По-нататък, на с. 6., в статия на тема „Острите дебати в комисията по процедурите“⁶, и с подзаглавие „Една словашка делегация настоява за независимост на своята страна“, се споделя следното: „Представителство на Република Словакия изпраща на конференцията в Париж меморандум, в който се ратифицира съществуването на тази държава и се потвърждава необходимостта да се подпише с нея мирен договор. Трябва да се подчертае неравенството на

⁴ La Conferencia de Paris y otros temas. *Op. cit.*, p. 9. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/07/30/pagina-9/33094612/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

⁵ Publicación oficial de los proyectos de paz con Italia, Rumania, Bulgaria y Hungría. *La Vanguardia Española*, 31 de julio de 1946, num. 24 928, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/07/31/pagina-4/33094623/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

⁶ Agitado debate en la Comisión de procedimientos. *Op. cit.*, p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/07/31/pagina-6/33094625/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

договора със Словакия, която се счита за държава победител, но се обвързва с Прага, потискайки нейната независимост, и към България, Унгария, Румъния, Австрия, Финландия и Германия, чиято независимост не се поставя под съмнение⁶. За вестника обаче България е попаднала в зависимост от Москва.

През август и септември информация за конференцията се публикува ежедневно. На 1 август, в рубриката „Хронистите на „Ла Вангвардия Еспа-ньола“ в чужбина“, намира място поредният коментар от Ню Йорк, озаглавен „Дехристиянизиращият съветски план“⁷. Заглавието е подвеждащо, защото единственото съществено е, че официално са публикувани „договорите за мир с Италия, Финландия, Румъния, Унгария и България, които предлагат Четирите велики сили [...]“.

На 2 август статията „Малките се опитват да постигнат по-голяма намеса в дебати и решения“⁸ откроява проблемите на мирния форум и съдържа подробен репортаж от заседанието. В този текст за пръв път са представени българските намерения, които са: „Васил Коларов, ръководител на българската делегация в Париж, споделя, че неговата държава има намерение да поиска [...] Западна Тракия“. При поднасянето на информацията в този случай няма какъвто и да било оценъчен елемент. С течение на времето вестникът, респективно управляващите в Мадрид, заемат открито прогръцки позиции в този спор, подчертавайки натиска и подкрепата на Москва в полза на София.

И на 4 август българо-гръцките противоречия са отразени в статията „Цалдарис формулира гръцките искания“⁹. Конкретно се посочва какво иска Гърция: „... Северен Епир и ректификация на границата с България [...]. Обръщайки се към териториалните ректификации, каза, че в други страни на континента са приети много по-големи промени от тези на Гърция и че за да оправдае умерените ректификации, които иска по границата с България, е достатъчно да се разгледа географската ситуация на страната. В този регион нашите национални граници – потвърждава – нямат възможност за сериозна

⁷ LUCIENTES, Francisco. El plan descristianizante soviético. *La Vanguardia Española*, 1 de agosto de 1946, num. 24 929, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/01/pagina-5/33094637/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

⁸ Los «pequeños», tratan de lograr mayor intervención en debates y decisiones. *La Vanguardia Española*, 2 de agosto de 1946, num. 24 930, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/02/pagina-4/33094649/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

⁹ Tsaldaris formula las reclamaciones griegas ante el Pleno. *La Vanguardia Española*, 4 de agosto de 1946, num. 24 932, p. 7. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/04/pagina-7/33094675/pdf.html>. [viewed 2025-03-17].

отбрана“. Вестникът се старае да представи гръцката аргументация спрямо България, но все още не посочва кой има правота в спора.

Няколко дни конференцията е оставена на заден план и на 8 август има репортаж, озаглавен: „В спокойна сесия и без инциденти е утвърден „кворумът“ на 2/3“¹⁰. За вестника е важно предложението на Бърнс: „... на вчерашната сесия се договори единодушно, че Секретариатът ще изпрати покани до бившите врагове“, сред които е и България. На с. 5.¹¹ присъства отново общо споменаване на всички мирни договори с победените държави, като България не се отличава с нищо.

На 13 август в „Бележка от деня: „Обширна съветска манипулация на Балканите“¹² е направен преглед на поведението на Москва спрямо балканските държави: „Но съветската манипулация няма за сцена само Гърция [...] целта е абсорбирането на Балканите. Една от фазите на абсорбирането е подготовката на плебисцита за отмяната на монархията в България, която да бъде заместена от република, предвидена от конституция, която трябва да следва вече наложения модел в Югославия: или съветската. И това, което се подготвя, е [...] сливане чрез толкова използваната съветска федерална формула. Заради това трябва да бъдат отстранени династиите и да се елиминира опозицията. Що се отнася до елиминирането на опозицията в България [...], се смята за неизбежно падането и обвинението на правителството на Георгиев [...], тъй като комунистите смятат, че е дошъл часът да се разкрият“. Текстът подчертава провеждането на чистки в армията и че хиляди офицери са изгонени, но не се споменават причините за това.

В средата на месец август основна тема е съветското поведение на конференцията. На 14 август е публикувана обширна статия със заглавие „Решаваща съветска намеса на конференцията в Париж“¹³, с автор Аугусто Асия. Той пише

¹⁰ En una sesión “placida” y sin incidentes queda aprobado, el «quorum» de los dos tercios. *La Vanguardia Española*, 8 de agosto de 1946, num. 24 935, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/08/pagina-3/33094712/pdf.html>. [viewed 2025-03-17].

¹¹ LUCIENTES, Francisco. Detrás de Byrnes están los Estados Unidos. *Op. cit.*, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/08/pagina-5/33094714/pdf.html>. [viewed 2025-03-17].

¹² Vasta maniobra soviética en los Balcanes. *La Vanguardia Española*, 13 de agosto de 1946, num. 24 939, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/13/pagina-4/33094764/pdf.html>. [viewed 2025-03-17].

¹³ ASIA, Augusto. Nueva bofetada soviética en la Conferencia de la Paz. *La Vanguardia Española*, 14 de agosto de 1946, num. 24 940, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/14/pagina-5/33095240/pdf.html>. [viewed 2025-03-25].

следното: „В Лондон се отбелязва, без да се казва открито, че руската нота предвижда освен Румъния и България, които според Съветите трябва да участват на конференцията, и че трябва да бъде свикана международна среща, за да установи нов режим на Дарданелите, [на която да присъстват] две от съветските републики, които излизат на Черно море. Но тук се отбелязва, че нито Румъния, нито България могат да участват на някаква конференция, докато не бъдат подписани мирните договори“. България е разгледана през призмата на своята географска близост до Протоците, към които СССР има аспирации.

Едно съвсем кратко каре в броя от 15 август задава интересен въпрос относно стремежите на България: „Защо България иска излаз на Егейско море?“¹⁴. Отговорът е предаден чрез следните думи: „Българският министър-председател и ръководител на делегацията в Париж Георгиев декларира пред пресата, че неговата страна обмисля да поиска излаз на Егейско море, за да има директна линия на комуникация със Западните сили“. Тук не е уловена българската аргументация за исканията, а само трябва да се покаже, че страната иска да остане в Западната сфера.

Ключовата реч на Кулишев¹⁵ от 14 август е пламенна защита на българската кауза на Парижката мирна конференция. Още на следващия ден по страниците на „Ла Вангвардия Еспаньола“ излиза първият по-обширен материал за България със заглавие „Българският делегат формулира искания спрямо Гърция“¹⁶. Подзаглавията са уточняващи: „Иска излаз на Егейско море и украинският представител Мануилски го подкрепя, атакувайки силово Гърция. Достоен гръцки отговор“. Текстът разказва за събитията: „Българският делегат се изправи и след като отхвърли директно исканията, формулирани срещу неговата страна, заяви, че е направила много за съюзниците, поиска излаз на Егейско море чрез Гръцка Тракия. След това украинският делегат, старият революционер Мануилски, във войнствена реч, атакува директно Гърция, подкрепяйки напълно българските претенции. И останалите делегати наблюдаваха мълчаливо спектакъла, с изключения на гърка, който скочи [...]“. Отбелязва се, че „Русия“ горещо защитава България.

¹⁴ Por qué pide Bulgaria una Salida al Egeo. *La Vanguardia Española*, 15 de agosto de 1946, num. 24 941, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/15/pagina-4/33095252/pdf.html>. [viewed 2025-03-25].

¹⁵ КАМЕНСКИ, Стефан. Войната през призмата на Парижката мирна конференция от 1946 г. и мирния договор с България. В: *България в края на Втората световна война*. София, 2025, с. 234–268. ISBN: 9786197688528.

¹⁶ El delegado búlgaro formula reivindicaciones respectó a Grecia. *Op. cit.*, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/15/pagina-3/33095252/pdf.html>. [viewed 2025-03-25].

Репортажът продължава с отразяването на: „Българските претенции: Министърът на външните работи [...] Георги Кулишев, искайки признаването на своята страна за съвоюваща, поиска от конференцията да получи достъп до Егейско море чрез това, което сега е гръцка територия. Отхвърли след това гръцките твърдения, че България ѝ е навредила много и напротив, обвини гръците, че са били агресивни към България от много време. „Истината е, че дори днес – каза, – гръцкото правителство иска от България 1/10 от нейната територия, в която [...] няма нито една гръцко село“. Кулишев, посочвайки военното усилие на българите на страната на съюзниците през финала на войната, който струва 32 000 жертви, каза, че войната срещу Германия на Хитлер е реално единствената война, която е водила България „в истинския смисъл на думата“. Освен посочените искания, декларацията на Кулишев върху проектодоговора отбеляза следните точки: 1. По-голямата част от икономическите клаузи са несправедливи за България и вероятно се стремят да влошат вече лошата финансова ситуация; 2. България очаква контролът върху корабоплаването по Дунав да бъде решен на конференция, на която тази дунавска държава ще има равен глас като всички останали; 3. Въпреки че България е определена на конференцията като агресор, никаква българска армия не е участвала никога в германската агресия нито в Гърция, нито в Югославия, а е действала само като окупационна сила след приключването на военните операции. И 4. България не може да плаща репарациите, поискани от Гърция, и не трябва да бъде искано от нея да го прави, защото щетите, причинени от германците на гръцка собственост, са техни, не български. Гърците искат от българите репарации, по-големи от тези, плащани от България на всички съюзници след Световната война. „Важен факт – каза, – голямата заслуга – на българския народ е, че в критичния момент от войната на Изток, в периода на битката при Сталинград, можа да предложи стойностна съпротива на силния натиск на Хитлер, който искаше от българското правителство да изпрати войски срещу Червената армия. Също така не допусна участието на доброволци на Източния фронт“. Изложението на българската позиция, коректно и подробно представена, е оставено отново без коментар, но се подчертава, че „Мануилски подкрепя България и атакува Гърция“. След това е отразено изказването на гръцкия представител, който обвинява България във фалшиви статистики с цел оправдание, че това не е гръцка територия. Тук подходът е относително балансиран, но това е по-рядко случващата се практика.

На 16 август „Бележка от деня: Много деликатна ситуация“¹⁷ посочва: „... съветското твърдение, че сега Италия не е достатъчно демократична, но Румъния и България са само защото са „хармонизирали“ своите гледни точки с Русия, според изказа на държавния секретар“. На същата страница, извън традиционния редакторски коментар, има материал, отново посветен на думите на Бърнс, който „отхвърля твърдо руските критики от последните дни“¹⁸; подзаглавието е насочващо: „Отрича енергично поведението на Русия спрямо Италия, в сравнение с България, и защитава Гърция“. Така България е поставена в центъра на споровете на Великите сили.

Българо-гръцките противоречия са основна тема и на 17 август: „Съветската загриженост е безкрайна“¹⁹. „Мирната конференция ще завърши и ще забравим скорошната история. Целият свят разбира, че Гърция спечели войната и България беше победена, заедно с Хитлеристкия райх. [...] след речта, произнесена от българския министър в Париж, и на декларациите за подкрепа, които последваха от представителите на Полша и Украйна, изглежда, че България е спечелила войната и че Гърция е „фашистка“ държава, която трябва да бъде наказана. Официалният представител на България днес поиска гръцкия регион Тракия да бъде даден на неговата страна, т.е. да се обяви за българско пристанището Солун. Ситуацията би била смешна, ако не знаехме, че речта, произнесена от българския министър, не е редактирана според инструкциите на Москва. България иска [...] Солун, за да могат Съветите да разполагат с излаз на Средиземно море“. Припомня се, че България е използвана от Германия като база за атаката срещу Гърция. Така започва да се гради образ на агресивна държава, която е проводник на чужди интереси и в миналото, и в настоящето, конкретно излаз на Средиземно море, което е важно за Испания. В нито един момент не се обръща внимание на аргументацията на София и на етническия характер на спорните територии.

България се споменава и в два материала от с. 4. Първият от тях е за „Горещи дебати в комисиите за договорите с Румъния и Финландия“²⁰. Основна

¹⁷ Situación muy delicada. *La Vanguardia Española*, 16 de agosto de 1946, num. 24 942, p. 3. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/16/pagina-3/33095263/pdf.html>. [viewed 2025-03-25].

¹⁸ GARRIGA, Ramón. La aydacia soviética no tiene freno. *La Vanguardia Española*, 17 de agosto de 1946, num. 24 943, p. 5. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/17/pagina-5/33095275/pdf.html>. [viewed 2025-03-25].

¹⁹ Byrns rebate duramente las criticas rusas de los últimos días. *Op. cit.*

²⁰ Agitados debates en Las Comisiones de los Tratados con Rumania y Finlandia. *Op. cit.*, p. 4. Online. Available from:

тема вместо договорите е личността на Георги Димитров. Въсъщност тук информацията не обвързва България и Мирната конференция. Вторият материал е озаглавен „Смъртна присъда в България“²¹. Съвсем накратко е отразена смъртната присъда на „Полк. Крастов [Кръстев], от тайната организация „Хан Крум“ [„Цар Крум“]. Не се дават никакви подробности нито за човека, нито за организацията; също така няма факти за извършеното от него престъпление.

На 20 август испанският вестник вече предлага сравнение – „Русия постига сега това, което Хитлер не успя“²². В текста се казва: „В началото на 1940 г. Молотов посети Рибентроп в Берлин и заедно дискутираха условията, при които Русия да се свърже военно с Германия в нейната борба срещу Великобритания. Русия изиска доминация върху Дарданелите, Ирак, Иран, Персийския залив, свобода спрямо Румъния и България, постоянна анексия на половината Полша и балтийските държави и бази на Арабския полуостров. Хитлер се съгласи на всичко, с изключение на това, което се отнася до Румъния и България. Сталин подчерта своето желание за балканските държави и Хитлер беше твърд“. Историческата ретроспекция е рядка практика по страниците на печатното издание и се използва целенасочено, в този случай трябва да се покаже дълготрайният съветски интерес към България.

Два дни по-късно излиза коментарът „Един кореспондент във ваканция“²³. В него се споделя: „Чикаго Дейли Трибюн“ [...] също предвижда война, скоро или по-далеч във времето, и подчертава, че Америка трябва да се изолира от нея. „Средиземноморието ври“, пише Сталин преследва тук пет непосредствени цели: една, режимът на Франко да бъде свален и заместен с такъв, който симпатизира на Русия; [...] Русия иска да участва в администрирането на италианските колонии в Северна Африка; [...] Триест да се предаде на Тито [...]; [...] България, бивш съюзник на Хитлер, да постигне достъп до Егейско море за сметка на Гърция [...]“. България е изведена като важна за Русия.

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/17/pagina-4/33095275/pdf.html>. [viewed 2025-03-25].

²¹ Una condena a muerte en Bulgaria. *Op. cit.*

²² LUCIENTES, Francisco. Rusia consigue ahora lo que Hitler no quiso concederá Stalin. *La Vanguardia Española*, 20 de agosto de 1946, num. 24 945, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/20/pagina-5/33095298/pdf.html>. [viewed 2025-03-29].

²³ LUCIENTES, Francisco. Un corresponsal en vacaciones. *La Vanguardia Española*, 22 de agosto de 1946, num. 24 947, p. 7. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/22/pagina-7/33095325/pdf.html>. [viewed 2025-03-29].

На 25 август посланието на „Бележка от деня: Най-дълбокото място на едно „подхлъзване“²⁴ е, че „заради американското „безразличие“ спрямо европейски въпроси“, СССР действа агресивно „спрямо България, Румъния, Гърция, Италия и най-вече Турция“. Отново България е само заради другите.

Репортажите от конференцията са ежедневни. Във фокуса на този²⁵ от 27 август са договорите с Италия и Румъния; представено е изказване на Вишински: „Казва, че други бивши врагове, като България и Румъния, изпращат 14 дивизии [...] срещу Германия в последните дни на войната, но не получават признание за съвоюващи в договорите [...]“. Москва е основният защитник на България, чието непризнаване за съвоюваща държава изключително рядко влиза по страниците на печатното издание. В същия брой, от кратко съобщение²⁶, става ясно, че: „Политическата комисия за договора с България закри заседанието, след като утвърди преамбюла на договора“.

На 28 август, в „Бележка от деня: От Гърция към Палестина“²⁷, България се обвързва с Албания заради исканията към Гърция. „Така може да се види в Париж впечатляващ спектакъл, в който българският и албанският делегат от името на две съседни страни си позволяват да поставят териториални искания към Гърция, победителка“. За да бъде ориентиран читателят, присъстват географски пояснения. „В дъното на въпроса, е ясно, че не съществува друго освен руското желание да обогати своите албански и български „филиали“. Това е старо руско желание – за Егейско море, а България има основна роля за неговото постигане; за пореден път е представена като агресивна държава.

Към ключовата реч на Кулишев от 14 август вестникът се връща на 28 август – „Съветската щедрост не е безплатна“²⁸. Става дума за българо-

²⁴ Transfondos de un «resbalón». *La Vanguardia Española*, 25 de agosto de 1946, num. 24 950, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/25/pagina-5/33095354/pdf.html>. [viewed 2025-03-29].

²⁵ Se recenuda el estudio del preámbulo del Tratado con Italia. *La Vanguardia Española*, 27 de agosto de 1946, num. 24 951, p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/27/pagina-6/33095372/pdf.html>. [viewed 2025-03-30].

²⁶ El preámbulo de Tratado con Bulgaria, aprobado. *Op. cit.*, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/27/pagina-7/33095372/pdf.html>. [viewed 2025-03-30].

²⁷ De Grecia a Palestina. *La Vanguardia Española*, 28 de agosto de 1946, num. 24 952, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/28/pagina-3/33095845/pdf.html>. [viewed 2025-04-03].

²⁸ LINARES, Luis de. La generosidad soviética no es gratuita. *Op. cit.*, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/28/pagina-5/33095847/pdf.html>.

гръцкия териториален спор: „Чуват се много любопитни речи в последните дни. Една от тях на г-н Кулишев, министър на външните работи на България. Кулишев, слаб човек, говори монотонно в името на съседна страна, за да поиска Западна Тракия за Гърция, страна победител. Това изглежда глупост, но не е така. България разчита на съветска помощ. Това е нация, която в тези часове се облагодетелства с териториална придобивка: Добруджа, изтръгната от Румъния. Гърция, която се би смело на страната на съюзниците, е заплашена да трябва да даде провинция на бивш съюзник на Оста. Но всеки може да си зададе въпроса дали излизът на Егейско море е насочен реално за Съветския съюз, който притежава военни кораби, или за България, която няма нито един. Руската щедрост за България не е безплатна. Тази страна вече плаща част от наложения данък. Не цялата. Както също така не е безплатна помощта, която Съветите предлагат на Италия“. Териториалните придобивки на България са незаслужени и несправедливи, тя е победена държава. Не е посочено обаче какъв е етническият състав на областта, нито причините защо тя е „загубена“ от Румъния.

На 29 август, в кореспонденция от Женева – „Конференцията за мир, във войнствена атмосфера“²⁹ – са представени текущите най-остри проблеми: „... В последните 10 дни различни инциденти [...] посочват, че от Конференцията за мир едва ли ще излезе мир, желан от целия свят, защото живеем в атмосфера на война. Абсолютно нищо общо няма с мира скорошната криза между Белград и Вашингтон, искането, което поставя Украйна срещу Гърция пред ООН [Организацията на обединените нации], българските искания за Западна Тракия, съветските искания за Дарданелите и накрая предстоящото пристигане на американска армада в гръцки води [...]“. България е сред най-острите проблеми, т.е. една от пречките за изграждането и постигането на мир.

На 30 август първо е публикувана Бележката от деня „Плебисцити и плебисцити“³⁰. В нея се посочват думи на Мануилски, според когото референдумът в Гърция няма да бъде демократичен. Вестникът подчертава, че се подкрепят „териториалните апетити на България и Албания, победени, за сметка на Гърция, победител“. Повдигат се въпроси относно демокрацията в България:

[viewed 2025-04-03].

²⁹ GARRIGA, Ramón. Conferencia de la paz en un ambiente bélico. *La Vanguardia Española*, 29 de agosto de 1946, num. 24 953, p. 7. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/29/pagina-7/33095859/pdf.html>. [viewed 2025-04-03].

³⁰ Plebiscitos y plebiscitos. *La Vanguardia Española*, 30 de agosto de 1946, num. 24 955, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/30/pagina-3/33095866/pdf.html>. [viewed 2025-04-05].

„Също така, няма съмнение, че резултатът от българския референдум, който също трябва да се проведе през септември, ще бъде според волята на комунистическото правителство в София. [...] то е открито републиканско, и то до такава степен, че законът, който разпорежда провеждането на допитването, установява, „сред другите неща“, че „веднъж проведено допитването, ще се прокламира Републиката [...]“. За пръв се дават малко повече подробности за вътрешнополитическата ситуация. Постоянното повтаряне, че България е сред губещите, агресивни държави затвърждава изграждането на негативния образ.

Във втория материал предмет на анализ са „Безплодни дискусии за различни проекти и предложения“³¹. Акцент в него е: „Гърция защитава количеството на своите репарации: „В Икономическата комисия за Балканите гръцкият делегат защитава за своята страна обвиненията за „скъперничество“, произнесени вчера от Молотов, във връзка с гръцките искания за репарации. „Молотов – декларира, че Гърция иска фантастично количество от България. [...] За три години и половина загинаха 20 000 и депортираха десетки хиляди [...] достатъчно е да искат да игнорираме [...] щетите, които ни причини България“. Въпросът за размера и справедливостта на българските репарации е разгледан за пръв път, като вестникът прокарва тезата, че исканията на Атина са оправдани заради понесените страдания.

На 1 септември, в контекста на съветската военна мощ, се разглежда военното присъствие на Москва в други държави; сред конкретно споменатите е България – с 90 000 войници. Цитирана е информация на „Ню Йорк Таймс“, според която: „... руснаците имат интерес в чуждите залежи на уран. Неофициални доклади, но заслужаващи доверие, получени във Вашингтон, посочват, че Съветите експлоатират новата уранова мина, разположена на североизток от София [...]“³². Чрез тази информация се подсилва темата за зависимостта на България от Москва.

На 3 септември излиза поредната „Бележка от деня: Едно много важно „да“³³. Коментарът е посветен на гръцкия референдум република/монархия. В този контекст се споменава за предстоящия български: „... България, чийто

³¹ Infructuosas discusiones sobre diversos proyectos y enmiendas. *Op. cit.*

³² Fuerzas armadas actuales de la U.R.S.S. y su Distribución. *La Vanguardia Española*, 1 de septiembre de 1946, num. 24 956, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/01/pagina-9/33095895/pdf.html>. [viewed 2025-04-08].

³³ Un “sí” trascendental. *La Vanguardia Española*, 3 de septiembre de 1946, num. 24 957, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/03/pagina-4/33095905/pdf.html>. [viewed 2025-04-08].

крал-дете Симеон искат да го накарат да плаща за грешките на неговия баща Борис“. Обвързаността на България с Оста е била грешка.

Темата за съветската подкрепа за България е константа по страниците на печатното издание. Отново на 3 септември кореспондентът в Женева излага своята гледна точка чрез материала: „Докато Молотов го няма, напредва Конференцията в Париж“³⁴. Той предава впечатленията си за съветското поведение и посочва: „Швейцарският наблюдател цитира три примера: Русия подкрепя във всяка ситуация България, срещу Турция, когато първата беше на страната на Оста, и неутралитетът на Турция беше решаващ да се избегне поражението на съветското оръжие“. Обвързаността на София и Москва е явна тенденция при представянето и анализа на събитията от страна на „Ла Вангвардия Еспаньола“.

Българо-гръцкият спор се отразява ежедневно, като става все по-видимо, че за вестника Атина защитава справедлива кауза, а България трябва да бъде наказана и финансово, и териториално. На 4 септември публикуваната статия „Защо днес Акрополът е осветен?“³⁵ отново е посветена на гръцкия референдум: „В граничните с Албания и България зони има доставки на оръжие за партизаните. Там обаче монархията е триумфирала заради омразата на местното население към партизаните комунисти, подкрепяна от съседна комунистическа България“.

На 5 септември е публикуван репортаж със заглавие „Едновременните конференции в Париж“³⁶. Основна тема в него са: „Гръцките искания спрямо България: „Политическата комисия на Конференцията в Париж се зае този следобед с обвиненията на Гърция спрямо България. Представителят на тази страна обвинява правителството в София, че има империалистически намерения. В същото време припомни, че България е била приятел на силите от Оста по време на войната, за да бъдат удовлетворени нейните териториални искания за сметка на Гърция. Позовавайки се на Тракия, каза, че тя винаги е била гръцка

³⁴ GARRIGA, Ramón. Durante la ausencia de Molotof avanza la Conferencia de Paris. *Op. cit.*, p. 7. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/03/pagina-7/33095908/pdf.html>. [viewed 2025-04-08].

³⁵ MASOLIVER, Juan Ramón. Por qué esta hoy iluminada la Acrópolis. *La Vanguardia Española*, 4 de septiembre de 1946, num. 24 958, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/04/pagina-5/33095922/pdf.html>. [viewed 2025-04-12].

³⁶ Siguen discutiéndose las cláusulas del Tratado con Italia. *La Vanguardia Española*, 5 de septiembre de 1946, num. 24 959, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/05/pagina-3/33095933/pdf.html>. [viewed 2025-04-12].

и добави, че 250 000 гърци трябва да живеят в този регион, подчинени на българите. Финално изиска връщането за Гърция на всички територии, включени в България в последните години, откроявайки, че са много важни за гръцката икономика, освен че и принадлежат по право³⁷. Подробно се отразяват гръцките аргументи, но не и българските; подчертава се справедливостта на гръцките искания.

В дните между 6 и 11 септември вестникът спорадично и накратко споменава за проведения референдум³⁷ в България и че: „Малкият крал на България бяга“³⁸. Информацията не е свързана директно с конференцията, но трябва да подчертае негативния образ на България.

В репортажи³⁹ за Мирната конференция от 6 и 8 септември се споменават събития, свързани с други държави. Логично в този момент България не е тема на дебатите там и тя не влиза във фокуса на материалите.

Интерес представлява „Бележка от деня: България и Палестина, зони на голямата игра“⁴⁰ от 10 септември, която дава сведения за вътрешната ситуация. Много силно се подчертава, че първата вече е „съветска“ република. Инте-

³⁷ En Bulgaria. Hoy, el referendum. *La Vanguardia Española*, 8 de septiembre de 1946, p. 6.

Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/08/pagina-6/33095971/pdf.html>. [viewed 2025-04-12]; Bulgaria ha expresado “su” libre voluntad. *La Vanguardia Española*, 10 de septiembre de 1946, num. 24 963, p. 6. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/10/pagina-6/33095988/pdf.html>. [viewed 2025-04-12]; GARRIGA, Ramon. Bulgaria ya es República «democrática». *La Vanguardia Española*, 11 de septiembre de 1946, num. 24 964, p. 7. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/11/pagina-7/33096467/pdf.html>. [viewed 2025-04-12].

³⁸ El Rey niño de Bulgaria, juega. *La Vanguardia Española*, 10 de septiembre de 1946, num. 24 963, p. 9. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/10/pagina-9/33095991/pdf.html>. [viewed 2025-04-13].

³⁹ El regreso de Molotov no aumenta el optimismo sobre las posibilidades de entendimiento. *La Vanguardia Española*, 6 de septiembre de 1946, num. 24 960, p. 5. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/06/pagina-3/33095944/pdf.html>. [viewed 2025-04-13]; Continúan en debate las líneas fronterizas ítalo-yugoeslavas y el articulado del Tratado con Rumania. *La Vanguardia Española*, 8 de septiembre de 1946, num. 24 962, p. 5. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/08/pagina-5/33095971/pdf.html>. [viewed 2025-04-13].

⁴⁰ Bulgaria y Palestina, bazas de la gran jugada. *La Vanguardia Española*, 10 de septiembre de 1946, num. 24 963, p. 5. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/10/pagina-5/33095987/pdf.html>. [viewed 2025-04-22].

ресно, но нерелевантно, е сравнението с Палестина, друг наболял международен проблем.

На 11 септември, в материала: „5 октомври, дата, до която всички проекти на различните комисии ще бъдат редактирани“⁴¹, се споменава, че всички договори, включително българският, трябва да са готови преди 23 октомври, когато се открива заседание на Общото събрание [ОС] на ООН.

В следващия ден (12 септември) основната информация е посветена на Италия: „Северна Америка и Южна Африка няма да искат репарации от Италия“⁴². В съвсем кратко съобщение, с графично подчертано заглавие, се споделя за американската позиция: „Съединените щати не желаят Западна Тракия да бъде дадена на България“ и че „делегатът на Съединените щати Кафери отрича безмилостната окупация и експлоатация от страна на България на гръцка Западна Тракия. В същото време отхвърля българската петиция Гърция да ѝ даде тази територия“. Отражена е относително балансираната американска позиция; въпреки прогръцката позиция на вестника, не се критикува отношението на Вашингтон.

На 13 септември „Ла Вангвардия Еспаньола“ чрез „Италиански протест за несправедливите концепции на Вишински“⁴³ подчертава, че продажбата на военни материали за победените страни, сред които и България, ще бъде решена. Въпреки страха от засилване на военния потенциал на държави от Съветската зона, тези факти не се коментират.

На следващия ден, 14 септември, в статията „Инцидент във Военната комисия при дискусията на една петиция на Албания“⁴⁴ се съдържа едно сензационно подзаглавие: „Други впечатляващи инциденти в Политическата

⁴¹ El 5 de octubre, fecha tope para que todos los proyectos de las distintas comisiones estén redactados. *La Vanguardia Española*, 11 de septiembre de 1946, num. 24 964, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/11/pagina-4/33096464/pdf.html>. [viewed 2025-04-22].

⁴² Norteamérica y África del Sur renuncian a exigir reparaciones de Italia. *La Vanguardia Española*, 12 de septiembre de 1946, num. 24 965, p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/12/pagina-6/33096477/pdf.html>. [viewed 2025-04-28].

⁴³ Protesta italiana por los conceptos injuriosos últimamente vertidos por Vichinsky. *La Vanguardia Española*, 13 de septiembre de 1946, num. 24 965, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/13/pagina-3/33096491/pdf.html>. [viewed 2025-04-28].

⁴⁴ Incidente en la Comisión militar al discutirse una petición de Albania. *La Vanguardia Española*, 14 de septiembre de 1946, num. 24 967, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/14/pagina-3/33096502/pdf.html>. [viewed 2025-04-28].

комисия за България“. Не става ясно обаче какво сензационно се е случило. Подобни заглавия не се срещат за другите победени държави, което означава, че България е „ябълката на раздора“.

На 18 септември основната статия за конференцията е посветена на споровете между Белград и Рим: „Ако се приеме за Венеция Джулия „френската линия“, Югославия няма да подпише договора“⁴⁵. В нея се съдържа информация със заглавие „Насилствено поведение на новозеландския делегат в Комисията срещу България“. „Делегатът на Нова Зеландия в Българската комисия, В. Й. Джордан, обвини днес силово делегата на Бяла Русия Киселеф, ръководител на Комисията, казвайки му, че фаворизира ораторите, които участват в съветския блок“. Това е цялата информация, много кратка, т.е. заглавието подвежда.

За пръв път вестникът отразява информация за България на 19 септември на първа страница⁴⁶ чрез снимка на царското семейство, което вече е в изгнание. В същия брой на страница 7. са представени инциденти от българо-гръцката граница. Заглавието на тази статия е красноречиво: „Два свята един срещу друг“⁴⁷. Въпреки че информацията не е от конференцията, тя внася допълнителни шрихи спрямо негативния образ на България, която се стреми да попречи на справедливата гръцка кауза.

На 21 септември, в рамките на голямата статия: „Югославия, повалена от граничния въпрос за Венеция Джулия“⁴⁸, има кратък материал: „Руско искане към Англия по палестинския въпрос“. Акцент е изказването на „съветския представител Невиков“ пред „Политическата и териториалната комисия за България“, който „декларира, че Великобритания има много голям интерес [...]

⁴⁵ Si se adopta para la Venecia Julia „la línea Francesa“, Yugoslavia no firmara la paz. *La Vanguardia Española*, 18 de septiembre de 1946, num. 24 970, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/18/pagina-3/33096554/pdf.html>. [viewed 2025-05-02].

⁴⁶ BULGARIA: El rey Simeón II, con Su- madre la reina Juana, viuda del rey Boris, y su hermana princesa María Luisa, que después de la proclamación de la República soviética en su país, emprenden el camino del exilio. *La Vanguardia Española*, 19 de septiembre de 1946, num. 24 971, p. 1. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/19/pagina-1/33096565/pdf.html>. [viewed 2025-05-02].

⁴⁷ MASOLIVER, Juan Ramon. Dos mundos frente a frente. *Op. cit.*, p. 7. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/19/pagina-7/33096571/pdf.html>. [viewed 2025-05-02].

⁴⁸ Yugoslavia, derrotada en la cuestión fronteriza de Venecia Julia. *La Vanguardia Española*, 21 de septiembre de 1946, num. 24 973, p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/21/pagina-6/33096599/pdf.html>. [viewed 2025-05-25].

да представи вътрешната ситуация в България като аномална. Несъмнено – добави, – Великобритания се опитва с тази тактика да скрие истинската ситуация, която цари в други региони по света“. В този контекст се говори след това за напрежението в Палестина. „Може ли да ми каже британският представител в тази комисия дали еврейското население в Палестина се наслаждава на същата свобода както евреите в България? [...] След това Комисията гласува предложението, представено в четвъртък от британската делегация, което да гарантира правата на евреите в България. То беше утвърдено със 7 гласа срещу 5 [...]“. За втори път се обвързват България и Палестина. Въпросът за положението на евреи в България се поставя обаче за пръв път, но не се споменава за тяхното спасяване само три години по-рано от българските институции като акт на директна конфронтация с Хитлер.

На 24 септември водещо е „бъдещето на италианските колонии“⁴⁹. Третото подзаглавие от този материал: „Гърция иска демилитаризацията на българската граница“ отново насочва към българо-гръцките противоречия: „Гърция иска демилитаризацията на граничната българска зона: По време на заседание на Военната комисия [...] Съединените щати обявяват безусловна подкрепа за гръцко предложение, което иска демилитаризация от българска страна на българо-гръцката граница“. Предложението е подкрепено от Великобритания и Франция, като „двете делегации посочват факта, че точно Гърция само иска, с уважение към бившия враг България, това, което Франция и Югославия искат и получат спрямо границата с техния бивш враг“. Сравнението идва да покаже, че гръцката кауза е справедлива и че всички победени държави трябва да бъдат третираны и наказаны по един и същ начин.

България обаче е привилегирована, защото е протеже на Москва: „Руският представител Новик [Името е грешно написано.] се противопостави на гръцкото желание и каза, че гръцкото правителство още веднъж показва своите „експанзионистични намерения. В продължение добави: „От какво се страхуват гърците? От България? Не е необходимо да бъдеш специалист, за да знаеш, че гърците търсят сигурността, за да обиждат, оскърбяват и засрамват достойнството на България“. След това каза, че гърците се опитват да редуцират властта на българското правителство в такава форма, че да „може да я превземе [...]“. Новик пита защо Гърция не се опитва да намали въоръжените сили на

⁴⁹ Se debate el futuro de las colonias italianas. *La Vanguardia Española*, 24 de septiembre de 1946, num. 24 975, p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/24/pagina-6/33097098/pdf.html>. [viewed 2025-05-25].

Италия и завърши, казвайки, че българите очевидно са по-демократични от гърците, защото те се опитват да върнат Монархията“.

Константната защита на България от страна на СССР е постоянна тема: „На сесията от днес на Военната комисия на Конференцията в Париж съветският делегат обвини представителите на Великобритания, Франция и Съединените щати, че се опитват да анулират решението на СМВнР [Съвет на министрите на външните работи], подкрепяйки гръцкото предложение за мирен договор с България, което предвижда редукция на ефективните военни от тази страна и забраната да се строят фортификации по границата с Гърция“. Фактът, че Гърция е защитавана от Велики сили, не се коментира.

„Английският делегат подкрепя това предложение, подчертавайки, че Гърция има правото да поиска тази ректификация, която трябва да подсури нейното спокойствие и мира на Балканите. Френският делегат също подкрепя предложението. Съветският представител каза, че е жалко, че Франция, Англия и Съединените щати се опитват да наложат най-суровите мирни условия на България, отколкото на останалите балкански държави и Финландия. Комисията закри заседанието, без да вземе решение“. За пореден път България се оказва в центъра на противоречията на Великите сили, което пречи на постигането на траен мир.

На 25 септември се подчертава: „Отново се събраха Четирите големи“⁵⁰. Основните въпроси, които те обсъждат в конкретния момент, са статутът на Триест и съдбата на италианските колонии. Към тази статия в специален текст се споделя, че: „България няма да може да подсили своята граница с Гърция“, като основен акцент е обезоръжаването на агресивните държави, каквато е България. По-конкретно: „... Военната комисия на конференцията утвърди [...] гръцкото предложение, според което България няма да може да изгражда постоянни фортификации по граничната линия. Представителите на Русия и на правителството в Белград, генералите Славин и Манола [...] протестираха „срещу тази несправедливост“. Гласуваха срещу страните от славянския блок и Бразилия; Китай, Етиопия и Норвегия се въздържаха“. Изброяването на държавите и как са гласували цели да покаже кой къде се позиционира.

„По време на дискусията делегатът на Украйна квалифицира предложението на Гърция като „тенденциозно, несправедливо и незаконно“. Съветският

⁵⁰ Han vuelto a reunirse los «cuatro grandes». *La Vanguardia Española*, 25 de septiembre de 1946, num. 24 976, p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/25/pagina-6/33097118/pdf.html>. [viewed 2025-05-26].

представител обвини Съединените щати, че пропускат споразумението на СМВнР. „България – каза – е жертва на гръцката експанзионистична програма“. Гръцкият представител протестира срещу тези думи, които определи като несправедливи спрямо неговата страна“. Вестникът не взема отношение спрямо тази размяна на реплики.

„По-нататък, ген. Славин отново взе думата, за да констатира, че неговата страна няма да признае никога решението, прието от Комисията [Политическа и териториална комисия]. „Очевидно е – добави, – че всички сили, които имат интерес да защитават мирната кауза, гласуват срещу гръцкото предложение“. Подчерта, че с изключение на Англия и Франция, единствените европейски държави, които гласуваха в полза на гръцкото предложение, са Белгия и Холандия. „Този факт – декларира, – че страните, които подкрепят предложението, са „много далеч от проблема и дори може да се каже, че „не са заинтересовани от него“. Все по-често се цитират съветски представители заради силната подкрепа за България; това обаче трябва да подсили нейния негативен образ.

„Накрая атакува Гърция, която обвини отново, че следва политика на експанзия. Цитира статия, публикувана вчера в парижката преса, според която един специален пратеник в Атина посочва, че един британски генерал го придружава в салон, в който се провежда митинг на десницата. Събрали се там – казва парижкият вестник, според руския генерал – пееха песен, в която ще се убиват хора от ЕАМ [Национален освободителен фронт на Гърция], след това българите и „накрая ще поставим нашите знамена в Москва“. Агресивното поведение на част от гръцкото общество е представено мимоходом, като нещо несериозно.

На 26 септември заглавието, свързано с хода на конференцията, е: „Отсрочва се с една година въпросът за италианските колонии“⁵¹. Подзаглавието: „Ново спъване на дискусиата по гръцкото предложение спрямо демилитаризацията на българските гранични зони“ отново насочва към българо-гръцкия спор, който усложнява изработването на мирния договор. „... военната комисия на Парижката конференция преживя ново забавяне, заемайки се с дълги дискусии по договора за мир къде трябва да се постави утвърденото гръцко предложение, което настоява за демилитаризация на българската граница и изчезването на пограничните фортификационни съоръжения. Южноафриканският дивизионен генерал Терон, в своето изявление, каза: „Нашият смел съюз-

⁵¹ Se aplaza por un año la discusión sobre el futuro de las colonias italianas. *La Vanguardia Española*, 25 de septiembre de 1946, num. 24 977, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/26/pagina-4/33097130/pdf.html>. [viewed 2025-05-26].

ник Гърция има много по-голямо право да приеме мерки срещу страна като България, с нейната история, която е тази като голямата Русия срещу малката Финландия“. Цитираното сравнение подсилва образа на България като агресивна държава, която следва примера на Москва спрямо малките и беззащитните. Без коментар е посочена числеността на българската армия (65 000 офицери и войници), заложена в проектодоговора.

В информацията за конференцията от 27 септември не се споменава нищо за България, но на същата страница доста накратко е отразено: „Отстраненият крал на България стигна до Хайфа“⁵². Първото подчертано изречение повтаря заглавието. Споменава се за смъртни присъди – конкретно на ген. Стаменчев, военен министър, но не се дават никакви други детайли. В същия брой за България отново става дума в материала „Британските военни не се изтеглят от Гърция“⁵³, но няма директно обвинение, че тя е виновна за създалата се „гръцка ситуация“. Тенденцията често България да се споменава в контекста на обстоятелствата около южната ни съседка е видима.

На следващия ден, 28 септември, за вестника е важно, че: „Въпреки остратата опозиция на страните от съветския блок, гръцкото предложение да се добавят торпедните катери към списъка военни материали, забранен за България, е утвърден от Военната комисия [...]. Гласуваха против 13 държави, 6 за и 2 се въздържаха: Етиопия и Франция“⁵⁴. Спорът между България и Гърция изостря напрежението между Великите сили: „По време на дебата съветският представител обвини Великобритания и Съединените щати, че искат да въведат промени в черновата на договора с България с единственото желание да угодят на Гърция. От своя страна, делегатът на Великобритания каза, че неговото поведение се базира на съветите на морските техници от СМВНР“. СССР фаворизира България, за да я привлече категорично в своята сфера на влияние.

На 2 октомври вестникът отново се връща към гръцките териториални претенции спрямо България в едно съвсем кратко съобщение⁵⁵, подчертавайки, че те са отхвърлени категорично и границата между двете държави остава без

⁵² El Rey derstornado de Bulgaria llega a Haifa. *La Vanguardia Española*, 26 de septiembre de 1946, num. 24 977, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/27/pagina-4/33097146/pdf.html>. [viewed 2025-06-06].

⁵³ ASIA, Augusto. Las tropas británicas no se retiran de Grecia. *Op. cit.*, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/27/pagina-5/33097146/pdf.html>. [viewed 2025-06-06].

⁵⁴ Posibles apelaciones al Trinunal de Justicia Internacional. *La Vanguardia Española*, 25 de septiembre de 1946, num. 24 979, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/28/pagina-5/33097161/pdf.html>. [viewed 2025-06-06].

промяна. Гръцката кауза е в слаба позиция: „Предложението на Гърция получи само един положителен глас, този на нейната делегация. [...] По време на дискусията американският делегат Джеферсън Кафери постави в смешно положение славянския блок, според който България е демократична държава. Кафери декларира, че Съединените щати имат сериозни съмнения за българската демокрация“. Затвърждава се тенденцията вестникът да представя България като недемократична държава.

Следващ аспект от договора с България, който също е проблематичен, е този за репарациите. Вестникът отразява постигането на: „Споразумение за българските репарации“. Те възлизат на: „125 млн. долара, по внушение на британското представителство. Споразумението беше прието с 9 гласа срещу 5, т.е. по-малко от 2/3 от гласовете. 125-те млн. долара ще се разпределят поравно между Гърция и Югославия“⁵⁶. Сумата не е оценена като справедлива или несправедлива.

Заседанията продължават, навлизайки в своя финален етап. В репортажите по тази тема не се споменава нищо за България. Редакторските Бележки от деня по-рядко се посвещават на международния форум, но тази от 9 октомври: „Злокобно сходство: Триест – Данцинг“⁵⁷ е свързана именно с него. Коментарът обвинява Великобритания, че не се съпротивлява на съветската политика и това води до сериозни последствия: „Изключително несправедливо е например, че Гърция не може да получи никое от своите легитимни искания спрямо България и Албания, докато Югославия постига много от това, което формулира срещу Италия и все още показва недоволство и заплашва да не подпише съответния договор. Истинският мотив за тази аномалия е, че България и Албания са инструмент на руската игра на Балканите и са окупирани политически и военно от руснаците. Абсурдно беше, че след крилата, дадени на съветската политика в последните години, да се мисли, че силите и политиката на Съветите могат да изоставят в полза на Гърция терени, които доближават Русия до

⁵⁵ Son rechazadas las reclamaciones griegas sobre Bulgaria. *La Vanguardia Española*, 2 de octubre de 1946, num. 24 982, p. 8. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/02/pagina-8/33097218/pdf.html>. [viewed 2025-06-06].

⁵⁶ Acuerdo sobre las reparaciones debidas a Bulgaria. *La Vanguardia Española*, 6 de octubre de 1946, num. 24 986, p. 8. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/06/pagina-8/33107286/pdf.html>. [viewed 2025-06-06].

⁵⁷ Funesta semejanza: Trieste-Danzig. *La Vanguardia Española*, 9 de octubre de 1946, num. 24 988, p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/09/pagina-6/33107323/pdf.html>. [viewed 2025-06-06].

нейната вечна цел морето“. За пръв път се споменава, че гръцките искания са „легитимни“, което ясно показва каква позиция заема вестникът, респективно Мадрид. За Испания е тревожен съветски излаз и контрол по бреговете на Средиземно море. Съветското поведение е арогантно, а България е облагодетелствана, въпреки че е победена.

Най-важната новина от 11 октомври е: „Пленумът утвърди Договора за мир с Италия“⁵⁸. Подзаглавието на този материал се отнася до споровете за корабоплаването по р. Дунав. Отражено е изказване на Молотов. Един от акцентите в него е изведен в текста графично: „Икономическият империализъм на англосаксонците“. Текстът пояснява: „... след това се обърна към англосаксонската петиция, с която иска равенство на правата на всички страни в търговията с Румъния, България и Югославия и каза, че с тази политика индустриите на тези страни ще се сринат“. Отново Москва защитава София, включително нейния икономически потенциал.

На следващата страница се съобщава за предстоящите избори в България в статията „Партиите от опозицията искат гаранции“⁵⁹. В съобщението се казва: „Българската опозиция поиска отсрочване на изборите с 10 дни. Нейният ръководител Никола Петков и други ръководители предадоха на министър-председателя Георгиев декларация, която се състои от 18 точки, в която искат сигурност за провеждането на изборите“. Няма коментари на изложените факти.

На 12 октомври, на осма страница, има два материала, които са свързани с България. Първият от тях е: „Дискусията на договора с България подчертава разделението между Изтока и Запада“⁶⁰; подзаглавието задава тезата, че „Докато Русия и нейните сателити защитават България (официално враг) и атакуват Гърция (официално съюзник), англосаксонците поддържат противоположната позиция“, и е още по-красноречиво спрямо противоречията между държавите победителки. Доста подробно е отразено случилото се на пленарното заседание и дебатът по договора с България.

⁵⁸ El Pleno aprueba el Tratado de Paz con Italia. *La Vanguardia Española*, 11 de octubre de 1946, num. 24 990, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/11/pagina-3/33107352/pdf.html>. [viewed 2025-06-07].

⁵⁹ Ante las próximas elecciones en Bulgaria. *Op. cit.*, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/11/pagina-4/33107353/pdf.html>. [viewed 2025-06-07].

⁶⁰ La discusión del Tratado con Bulgaria acentúa la división entre Oriente y Occidente. *La Vanguardia Española*, 12 de octubre de 1946, num. 24 991, p. 8. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/12/pagina-8/33107370/pdf.html>. [viewed 2025-06-07].

Първият, изказал се в полза на България, е „... полският делегат Виерт-бовски, който посочи, че репарациите, които България трябва да плати на Гърция, са преувеличени, защото тези две страни никога не са били във война“. Югославия също защитава българската кауза. Нейният делегат обвинява „Великобритания и Съединените щати, че не уважават [...] промяната на стария с новия режим в България, който е сега – добави – народна демокрация“. Намекна, че Гърция е сянка, която затъмнява отношенията между балканските държави“.

По-нататък в текста следва защитната пледоария на Гърция, определена като „много справедливи думи на Цалдарис“, който се оплаква „от отказа на конференцията да признае отдаването за неговата страна на ректификацията, която моли за своята граница с България и в замяна – каза – даде на една страна, бивш враг, богатата зона на Добруджа. Добави, че през цялата конференция Русия и нейните сателити не са спрели да атакуват Гърция и след като потвърди, че България е излязла от тази война в много по-добри условия, отколкото през 1919 г., декларира: „Къде ще остане чувството за справедливост? Атаките, на които е обект нашата страна, докато защитаваха своите права на тази конференция, и благоволенieto към бившите врагове достигна до такъв предел, че ние се питаме дали при изненадваща размяна на роли, постът, който ни отговаря като съюзници, се е превърнал в позиция на победени“. Обвиненията спрямо България отново са оставени без коментар.

Финалната защита за българската кауза според вестника идва от Вишински, който „обвинява англосаксонците в неприязън към България“. „Съветският делегат Вишински декларира, че англо-американците настояват да се намесват във вътрешните дела на България. Припомни, че на скорошно заседание на Съюзническия контролен съвет представителят на Съединените щати поиска тази организация да проведе специално заседание, за да реши специалните мерки, които трябва да се приемат, за да гарантират провеждането на свободни избори в тази страна. Вишински добави, че в онзи случай съветският делегат отбеляза пред американския, че делото е от изключителната компетентност на българското правителство. „Този случай, който цитирах – е типично доказателство за решителното намерение на англо-американците да третират младата българска демокрация по различен от останалите държави начин“. Вестникът не дава ясен отговор на своите читатели дали България е демократична или недемократична държава.

Следва размяната на реплики между представителите на Великите сили. Москва: „Накрая отхвърли гръцките искания да получат по-голяма сума от репарациите и част от настоящата българска територия. ... Английският деле-

гат защити отношението на гръцкото правителство спрямо България и припомни поведението на гръцкия народ по време на миналата война и нейния принос за победата на съюзническата кауза“. В нито един момент „Ла Вангундия Еспаньола“ не споменава за външнополитическата ориентация на Испания по време на войната и за нейните симпатии към Оста. България обаче е била враг на съюзниците и заслужава своето наказание.

Вторият материал, в рубриката „при закриване на броя“, е: „Парижката конференция отхвърля чл. 1 от договора с България“⁶¹. В текст с получер шрифт е написано, че границата между Гърция и България е „**както през 1941 г.**“, но резултатът от гласуването и последиците от него не се коментират. Вестникът не пропуска да подчертае, че: „Утвърдени са различни текстове, повечето неблагоприятни за съветския блок: след като беше отхвърлен от пленума на конференцията чл. 1 от проектодоговора с България, са утвърдени заедно, без гласуване, седемте следващи, свързани с човешките права, предаване на престъпници от войната, признаване на мирните договори с други нации, бивши врагове, и влизането на България в ООН.

С 2 гласа срещу 7 и 2 въздържали се се утвърди едно английско предложение, отнасящо се до правата на евреите в България. С 12 гласа срещу 6 беше прието едно гръцко предложение, с което се забранява на България изграждането на постоянни фортификации, от които може да се отправят изстрели към гръцка територия. Гласуваха против тези от съветския блок и се въздържаха Китай, Етиопия и Норвегия. Друго предложение по точка, която имаше както с предишната голямо противоречие, беше, че се забранява на България да има торпеда; беше утвърдено с 2/3 от гласовете [...]. Гласуваха против тези от съветския блок и Франция се въздържа. Останалите военни клаузи се утвърдиха без трудности.

Една от най-оспорваните точки от тези с икономически характер беше британското предложение българските репарации да се фиксират на 125 млн. долара, [и то] беше утвърдено с 13 гласа за срещу 6 против и въздържали се ... Елинското предложение тези 125 млн. е да се разпределят поравно между Югославия и Гърция“.

На 13 октомври кореспондентът на вестника в Париж Сантяго Надал предлага своите размишления за приключващата конференция в материала: „Погребение на руско-англосаксонския съюз“⁶². Повтаря се вече изградената

⁶¹ La Conferencia de París rechaza el artículo primero del Tratado con Bulgaria. *Op. cit.*

⁶² NADAL, Santiago. Funerales de la alianza ruso-anglosajona. *La Vanguardia Española*, 13 de octubre de 1946, num. 24 992, p. 10. Online. Available from:

теза: „България и Албания например са защитавани страстно от съветския блок, по същия начин както Гърция е атакувана, като че ли е най-големият враг“.

Песимистичният тон за резултатите от конференцията е видим в „Хрониката“ на Франсиско Лусиентес от Ню Йорк, с дата 18 октомври. Тя е озаглавена „Мир, но червен мир на Москва“⁶³. Констатира се „морален и материален провал на конференцията по вина на Молотов“. Отбелязва се, че характерът на конференцията е бил чисто „консултативен“ и „финалните договори за мир за Италия, Финландия, Унгария, Румъния и България ще бъдат разгледани в Ню Йорк от представители на „Четири големи“. Русия тогава, използвайки правото си на вето, ще отхвърли това, което не ѝ харесва“. България е сред победените, но може да получи още по-облекчен мир с помощта на Москва. Блоковото противопоставяне – „славянски и англосаксонски“ – за вестника вече е факт и за него е напълно ясно къде се позиционира България.

В повечето случаи вестникът цитира испанската телеграфна агенция ЕФЕ или чужда преса, по-редки са авторовите материали на кореспонденти; те са с повече анализ и оценки.

България е разглеждана като бивш съюзник на Оста (това се споменава в почти всяка статия, като се пропуска обвързаността на Испания с Германия и Италия в съвсем близкото минало) и настоящ сателит на Москва, към която има ясно изразено негативно отношение по исторически и идеологически причини. Образът на България е изграден чрез „черни краски“, тя е недемократична държава, агресор, „алчна“ за териториални придобивки, получила е несправедливо Южна Добруджа. Определено вестникът застава на страната на Атина в българо-гръцкия сблъсък на Мирната конференция, споделяйки за „леgitимни“ и „справедливи“ искания на Атина.

Материалите за вътрешнополитическата ситуация в България допълват нейния негативен образ. Важен сюжет е референдумът република – монархия, който се провежда по време на конференцията в Париж.

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/13/pagina-10/33107388/pdf.html>. [viewed 2025-06-07].

⁶³ LUCIENTES, Francisco. Paz, pero paz roja de Moscu. *La Vanguardia Española*, 18 de octubre de 1946, num. 24 996, p. 5. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/18/pagina-5/33107909/pdf.html>. [viewed 2025-06-07].

* * *

ЦИТИРАНИ ИЗТОЧНИЦИ | REFERENCES

КАМЕНСКИ, Стефан. Войната през призмата на Парижката мирна конференция от 1946 г. и мирния договор с България. В: *България в края на Втората световна война*. София, 2025, с. 234–268. ISBN 9786197688528.

Acuerdo sobre las reparaciones debidas a Bulgaria. *La Vanguardia Española*, 6 de octubre de 1946, num. 24 986, p. 8. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/06/pagina-8/33107286/pdf.html>. [viewed 2025-06-06].

Agitado debate en la Comisión de procedimientos. *La Vanguardia Española*, 31 de julio de 1946, num. 24 928 p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/07/31/pagina-6/33094625/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

Agitados debates en Las Comisiones de los Tratados con Rumania y Finlandia. *La Vanguardia Española*, 17 de agosto de 1946, num. 24 943, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/17/pagina-4/33095275/pdf.html>. [viewed 2025-03-25].

Ante las próximas elecciones en Bulgaria. *La Vanguardia Española*, 11 de octubre de 1946, num. 24 990, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/11/pagina-4/33107353/pdf.html>. [viewed 2025-06-07].

Asia, Augusto. Las tropas británicas no se retiran de Grecia. *La Vanguardia Española*, 26 de septiembre de 1946, num. 24 977, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/27/pagina-5/33097146/pdf.html>. [viewed 2025-06-06].

Asia, Augusto. Nueva bofetada soviética en la Conferencia de la Paz. *La Vanguardia Española*, 14 de agosto de 1946, num. 24 940, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/14/pagina-5/33095240/pdf.html>. [viewed 2025-03-25].

BULGARIA: El rey Simeón II, con Su madre la reina Juana, viuda del rey Boris, y su hermana princesa María Luisa, que después da la proclamación de la República soviética en su país, emprenden el camino del exilio. *La Vanguardia Española*, 19 de septiembre de 1946, num. 24 971, p. 1. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/19/pagina-1/33096565/pdf.html>. [viewed 2025-05-02].

Bulgaria ha expresado “su” libre voluntad. *La Vanguardia Española*, 10 de septiembre de 1946, num. 24 963, p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/10/pagina-6/33095988/pdf.html>. [viewed 2025-04-12].

Bulgaria y Palestina, bazas de la gran jugada. *La Vanguardia Española*, 10 de septiembre de 1946, num. 24 963, p. 5. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/10/pagina-5/33095987/pdf.html>.
[viewed 2025-04-22].

Byrns rebate duramente las criticas rusas de los últimos días. *La Vanguardia Española*, 17 de agosto de 1946, num. 24 943, p. 5. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/17/pagina-5/33095275/pdf.html>.
[viewed 2025-03-25].

Continúan en debate las líneas fronterizas italo-yugoeslavas y el articulado del Tratado con Rumania. *La Vanguardia Española*, 8 de septiembre de 1946, num. 24 962, p. 5. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/08/pagina-5/33095971/pdf.html>.
[viewed 2025-04-13].

De Grecia a Palestina. *La Vanguardia Española*, 28 de agosto de 1946, num. 24 952, p. 3. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/28/pagina-3/33095845/pdf.html>.
[viewed 2025-04 -03].

El 5 de octubre, fecha tope para que todos los proyectos de las distintas comisiones esten redactados. *La Vanguardia Española*, 11 de septiembre de 1946, num. 24 964, p. 4. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/11/pagina-4/33096464/pdf.html>.
[viewed 2025-04-22].

El delegado búlgaro formula reivindicaciones respectó a Grecia. *La Vanguardia Española*, 15 de agosto de 1946, num. 24 941,, p. 3. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/15/pagina-3/33095252/pdf.html>.
[viewed 2025-03-25].

El Pleno aprueba el Tratado de Paz con Italia. *La Vanguardia Española*, 11 de octubre de 1946, num. 24 990, p. 3. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/11/pagina-3/33107352/pdf.html>.
[viewed 2025-06-07].

El preámbulo de Tratado con Bulgaria, aprobado. *La Vanguardia Española*, 27 de agosto de 1946, num. 24 951, p. 7. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/27/pagina-7/33095372/pdf.html>.
[viewed 2025-03-30].

El Rey destronado de Bulgaria llega a Haifa. *La Vanguardia Española*, 26 de septiembre de 1946, num. 24 977, p. 4. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/27/pagina-4/33097146/pdf.html>.
[viewed 2025-06-06].

El Rey niño de Bulgaria, juega. *La Vanguardia Española*, 10 de septiembre de 1946, num. 24 963, p. 9. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/10/pagina-9/33095991/pdf.html>.
viewed 2025-04-13].

El regreso de Molotof no aumenta el optimismo sobre las posibilidades de entendimiento. *La Vanguardia Española*, 6 de septiembre de 1946, num. 24 960, p. 3.

Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/06/pagina-3/33095944/pdf.html>.
[viewed 2025-04-13].

En Bulgaria. Hoy, el referendum. *La Vanguardia Española*, 8 de septiembre de 1946, num. 24 962, p. 6. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/08/pagina-6/33095971/pdf.html>.
[viewed 2025-04-12].

En una sesión placida y sin incidentes queda aprobado, el «quorum» de los dos tercios. *La Vanguardia Española*, 8 de agosto de 1946, num. 24 935, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/08/pagina-3/33094712/pdf.html>. [viewed 2025-03-17].

Garriga, Ramon. Bulgaria ya es República «democrática». *La Vanguardia Española*, 11 de septiembre de 1946, num. 24 964, p. 7. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/11/pagina-7/33096467/pdf.html>.
[viewed 2025-04-12].

Garriga, Ramon. Conferencia de la paz en un ambiente bélico. *La Vanguardia Española*, 29 de agosto de 1946, num. 24 953, p. 7. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/29/pagina-7/33095859/pdf.html>.
[viewed 2025-04-08].

Garriga, Ramon. Durante la ausencia de Molotof avanza la Conferencia de Paris. *La Vanguardia Española*, 3 de septiembre de 1946, num. 24 957, p. 7. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/03/pagina-7/33095908/pdf.html>. [viewed 2025-04-08].

Garriga, Ramon. La aydacia soviética no tiene freno. *La Vanguardia Española*, 17 de agosto de 1946, num. 24 943, p. 5. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/17/pagina-5/33095275/pdf.html>.
[viewed 2025-03-25].

Funesta semejanza: Trieste-Danzig. *La Vanguardia Española*, 9 de octubre de 1946, num. 24 988, p. 6. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/09/pagina-6/33107323/pdf.html>.
[viewed 2025-06-06].

Fuerzas armadas actuales de la U.R.S.S. y su Distribución. *La Vanguardia Española*, 1 de septiembre de 1946, num. 24 956, p. 3. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/01/pagina-9/33095895/pdf.html>.
[viewed 2025-04-08].

Han vuelto a reunirse los «cuatro grandes». *La Vanguardia Española*, 25 de septiembre de 1946, num. 24 976, p. 6. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/25/pagina-6/33097118/pdf.html>.
[viewed 2025-05-26].

Infructuosas discusiones sobre diversos proyectos y enmiendas. *La Vanguardia Española*, 30 de agosto de 1946, num. 24 955, p. 3. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/30/pagina-3/33095866/pdf.html>. [viewed 2025-04-05].

Incidente en la Comisión militar al discutirse una petición de Albania. *La Vanguardia Española*, 14 de septiembre de 1946, num. 24 967, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/14/pagina-3/33096502/pdf.html>. [viewed 2025-04-28].

KAMENSKI, Stefan. Voynata prez prizmata na Parizhkata mirna konferentsiya ot 1946 g. i mirniya dogovor s Bulgaria. V: *Bulgaria v kraya na Vtorata svetovna voyna*. Sofia, 2025, s. 234–268. ISBN: 9786197688528.

La Conferencia de la Paz fue inaugurada ayer tarde en París. *La Vanguardia Española*, 30 de julio de 1946, num. 24 927, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/07/30/pagina-5/33094147/pdf.html>. [viewed 2025-03-15]

La Conferencia de París y otros temas. *La Vanguardia Española*, 14 de septiembre de 1946, num. 24 967 p. 9. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/07/30/pagina-9/33094612/pdf.html>. [viewed 2025-04-28].

La Conferencia de París rechaza el artículo primero del Tratado con Bulgaria. *La Vanguardia Española*, 12 de octubre de 1946, num. 24 991, p. 8. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/12/pagina-8/33107370/pdf.html>. [viewed 2025-06-07].

La discusión del Tratado con Bulgaria acentúa la división entre Oriente y Occidente. *La Vanguardia Española*, 12 de octubre de 1946, num. 24 991, p. 8. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/12/pagina-8/33107370/pdf.html>. [Viewed 2025-06-07].

Linares, Luis de. La generosidad soviética no es gratuita. *La Vanguardia Española*, 28 de agosto de 1946, num. 24 952, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/28/pagina-5/33095847/pdf.html>. [viewed 2025-04 -03].

Los «pequeños», tratan de lograr mayor intervención en debates y decisiones. *La Vanguardia Española*, 2 de agosto de 1946, num. 24 930, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/02/pagina-4/33094649/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

Lucientes. Francisco. Detrás de Byrnes están los Estados Unidos. *La Vanguardia Española*, 8 de agosto de 1946, num. 24 935, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/08/pagina-5/33094714/pdf.html>. [viewed 2025-03-17].

Lucientes. Francisco El plan descristianizante soviético. *La Vanguardia Española*, 1 de agosto de 1946, num. 24 929, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/01/pagina-5/33094637/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

Lucientes. Francisco. Rusia consigue ahora lo que Hitler no quiso concederá Stalin. *La Vanguardia Española*, 20 de agosto de 1946, num. 24 945, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/20/pagina-5/33095298/pdf.html>. [viewed 2025-03-29].

Lucientes. Francisco. Paz, pero paz roja de Moscu. *La Vanguardia Española*, 18 de octubre de 1946, num. 24 996, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/18/pagina-5/33107909/pdf.html>. [viewed 2025-06-07].

Lucientes, Francisco. Pesimismo sobre la Conferencia de París. *La Vanguardia Española*, 14 de septiembre de 1946, num. 24 967 p. 8. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/07/30/pagina-8/33094611/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

Lucientes. Francisco. Un corresponsal en vacaciones. *La Vanguardia Española*, 22 de agosto de 1946, num. 24 947, p. 7. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/22/pagina-7/33095325/pdf.html>. [viewed 2025-03-29].

Masoliver, Juan Ramón. Dos mundos frente a frente. *La Vanguardia Española*, 19 de septiembre de 1946, num. 24 971, p. 7. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/19/pagina-7/33096571/pdf.html>. [viewed 2025-05-02].

Masoliver, Juan Ramón. Por qué esta hoy iluminada la Acrópolis. *La Vanguardia Española*, 4 de septiembre de 1946, num. 24 958, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/04/pagina-5/33095922/pdf.html>. [viewed 2025-04-12].

Nadal, Santiago. París: Funerales de la alianza ruso-anglosajona. *La Vanguardia Española*, 13 de octubre de 1946, num. 24 992, p. 10. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/13/pagina-10/33107388/pdf.html>. [viewed 2025-06-07].

Norteamérica y África del Sur renuncian a exigir reparaciones de Italia. *La Vanguardia Española*, 12 de septiembre de 1946, num. 24 965, p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/12/pagina-6/33096477/pdf.html>. [viewed 2025-04-28].

Posibles apelaciones al Tribunal de Justicia Internacional. *La Vanguardia Española*, 25 de septiembre de 1946, num. 24 979, p. 5. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/28/pagina-5/33097161/pdf.html>. [viewed 2025-06-06].

Plebiscitos y plebiscitos. *La Vanguardia Española*, 30 de agosto de 1946, num. 24 955, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/30/pagina-3/33095866/pdf.html>. [viewed 2025-04-05].

Por qué pide Bulgaria una Salida al Egeo. *La Vanguardia Española*, 15 de agosto de 1946, num. 24 941, p. 4. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/15/pagina-4/33095252/pdf.html>. [viewed 2025-03-25].

Protesta italiana por los conceptos injuriosos últimamente vertidos por Vichinsky. *La Vanguardia Española*, 13 de septiembre de 1946, num. 24 965, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/13/pagina-3/33096491/pdf.html>. [viewed 2025-04-28].

Publicación oficial de los proyectos de paz con Italia, Rumania, Bulgaria y Hungría. *La Vanguardia Española*, 31 de julio de 1946, num. 24 928, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/07/31/pagina-4/33094623/pdf.html>. [viewed 2025-03-15].

Se aplaza por un año la discusión sobre el futuro de las colonias italianas. *La Vanguardia Española*, 25 de septiembre de 1946, num. 24 977, p. 4. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/26/pagina-4/33097130/pdf.html>. [viewed 2025-05-26].

Se debate el futuro de las colonias italianas. *La Vanguardia Española*, 24 de septiembre de 1946, num. 24 975, p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/24/pagina-6/33097098/pdf.html>. [viewed 2025-05-02].

Se recenuda el estudio del preámbulo del Tratado con Italia. – Las reparaciones yugoeslavas se fijan en 1.300 millones de dólares. – Se Inicia la discusión de las cláusulas económicas a imponer a Rumania. *La Vanguardia Española*, 27 de agosto de 1946, num. 24 951, p. 6. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/27/pagina-6/33095372/pdf.html>. [viewed 2025-03-30].

Si se adopta para la Venecia Julia „la línea Francesa”, Yugoslavia no firmara la paz. *La Vanguardia Española*, 18 de septiembre de 1946, num. 24 970, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/18/pagina-3/33096554/pdf.html>. [viewed 2025-05-02].

Siguen discutiéndose las cláusulas del Tratado con Italia. *La Vanguardia Española*, 5 de septiembre de 1946, num. 24 959, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/05/pagina-3/33095933/pdf.html>. [viewed 2025-04-12].

Situación muy delicada. *La Vanguardia Española*, 16 de agosto de 1946, num. 24 942, p. 3. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/16/pagina-3/33095263/pdf.html>. [viewed 2025-03-25].

Son rechazadas las reclamaciones griegas sobre Bulgaria. *La Vanguardia Española*, 2 de octubre de 1946, num. 24 982, p. 8. Online. Available from: <https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/10/02/pagina-8/33097218/pdf.html>. [viewed 2025-06-06].

Transfondos de un «resbalón». *La Vanguardia Española*, 25 de agosto de 1946, num. 24 950, p. 5. Online. Available from:

<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/25/pagina-5/33095354/pdf.html>.
[viewed 2025-03-29].

Tsaldaris formula las reclamaciones griegas ante el Pleno. *La Vanguardia Española*, 4 de agosto de 1946, num. 24 932, p. 7. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/04/pagina-7/33094675/pdf.html>.
[viewed 2025-03-17].

Un “sí” trascendental. *La Vanguardia Española*, 3 de septiembre de 1946, num. 24 957, p. 4. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/03/pagina-4/33095905/pdf.html>.
[viewed 2025-04-08].

Una condena a muerte en Bulgaria. *La Vanguardia Española*, 17 de agosto de 1946, num. 24 943, p. 5. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/17/pagina-5/33095275/pdf.html>.
[viewed 2025-03-25].

Vasta maniobra soviética en los Balcanes. *La Vanguardia Española*, 13 de agosto de 1946, num. 24 939, p. 4. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/08/13/pagina-4/33094764/pdf.html>.
[viewed 2025-03-17].

Yugoeslavia, derrotada en la cuestión fronteriza de Venecia Julia. *La Vanguardia Española*, 21 de septiembre de 1946, num. 24 973, p. 6. Online. Available from:
<https://hemeroteca.lavanguardia.com/preview/1946/09/21/pagina-6/33096599/pdf.html>.
[viewed 2025-05-02].

ARTICLES AND STUDIES
GSU-IF, 108 (2025), 1, 168-200

ANNUAL OF SOFIA UNIVERSITY
“ST. KLIMENT OHRIDSKI”
FACULTY OF HISTORY
VOLUME 108, 2025

THE IMAGE OF BULGARIA AT THE PARIS PEACE
CONFERENCE (JULY 29 – OCTOBER 15, 1946)
THROUGH THE EYES OF THE SPANISH NEWSPAPER
„LA VANGUARDIA ESPAÑOLA“

ASSOC. PROF. GERGANA ALEKSIEVA, PHD

 Faculty of History, Sofia University “St. Kliment Ohridski”

 15 “Tzar Osvoboditel” Blvd. Sofia 1504, Bulgaria

 <https://orcid.org/0009-0006-2630-6894>

 ggaleksiev@uni-sofia.bg

 <https://doi.org/10.60053/GSU.IF.1.108.168-200>

 Received 2025-06-26; reviewed 2025-07-05; accepted 2025-07-07; published online 2025-11-25

 The author(s), 2025. Published by St. Kliment Ohridski University Press on behalf of the Faculty of History of Sofia University “St. Kliment Ohridski”. This publication is released to the public under the terms of the [Creative Commons Attribution License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) (CC BY 4.0, <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), which permits unrestricted reuse, redistribution, and reproduction, provided the original article is properly cited.

Abstract. The present study aims to trace the presentation of the image of Bulgaria during the Paris Peace Conference (late July – mid-October 1946) by the Spanish newspaper “La Vanguardia Española”, which operated under the conditions of censorship imposed by the Franco dictatorship, which in the immediate past had strong sympathies for the defeated Hitlerite Germany and had negative feelings towards Stalin’s USSR. For the newspaper, Bulgaria was an aggressive country, highly dependent on Moscow, which deserved to undergo significant changes to its borders, mostly in favor of Greece.

Keywords: “La Vandiardia Española”, Conference of Peace of 1946, Bulgaria.